

415

Wet van 1 juli 1991 tot wijziging van de Wet op de Parlementaire Enquête en in verband daarmee opnemen van een bepaling in het Wetboek van Strafrecht

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het mede gezien de door de Enquêtecommissie Rijn-Schelde-Verolme (RSV) opgedane ervaringen wenselijk is de Wet op de Parlementaire Enquête te wijzigen alsmede in verband daarmee een bepaling in het Wetboek van Strafrecht op te nemen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedgevinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Wet op de Parlementaire Enquête (Stb. 1977, 550)¹ wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1, derde lid, wordt in de tweede volzin «op verzoek van de commissie» vervangen door: al dan niet op verzoek van de commissie.

B

Artikel 3 wordt vervangen door:

Artikel 3

1. Vanaf het tijdstip van de eerste bekendmaking zijn alle Nederlanders, alle ingezetenen en andere binnen het grondgebied van het Rijk verblijfhoudende personen, benevens alle binnen het grondgebied van het Rijk gevestigde rechtspersonen verplicht te voldoen aan de vordering van de commissie tot het verschaffen van inzage in, het nemen van afschrift van of het anderszins laten kennismaken van alle bescheiden waarover zij beschikken en waarvan naar het redelijk oordeel

van de commissie inzage, afschrift of kennisneming anderszins voor de vervulling van haar taak nodig is.

2. De in het eerste lid genoemde personen zijn voorts vanaf het tijdstip van de eerste bekendmaking verplicht te voldoen aan een oproeping door de commissie uitgevaardigd om als getuige of deskundige te worden verhoord.

3. Alle ambtenaren zijn vanaf het tijdstip van de eerste bekendmaking gehouden om, in overeenstemming met de bepalingen van deze wet, gevolg te geven aan de vorderingen van de commissie die deze tot uitvoering van haar taak nodig oordeelt.

C

Na artikel 4 wordt een nieuw artikel 4a ingevoegd, luidende:

Artikel 4a

Een getuige of deskundige die door de commissie wordt verhoord kan niet tevens zijn lid van de commissie.

D

In artikel 7 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. Het eerste lid wordt vervangen door:

1. De verhoren van getuigen en deskundigen worden door de commissie gehouden op de plaats, waar zij zulks het meest wenselijk oordeelt.

b. Het derde lid vervalt.

E

Artikel 8 wordt vervangen door:

Artikel 8

1. De commissie kan besluiten dat getuigen, mits zij de leeftijd van zestien jaren hebben bereikt, niet worden verhoord dan na het afleggen van de eed of belofte.

2. Zij leggen in dat geval in handen van de voorzitter van de commissie de eed of belofte af dat zij de gehele waarheid en niets dan de waarheid zullen zeggen.

3. De deskundige is verplicht zijn taak onpartijdig en naar beste weten te verrichten.

F

In artikel 9, eerste lid vervalt «, of in het geval van artikel 7, derde lid, door de kantonrechter,».

G

In artikel 10 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. In het eerste lid wordt na «vervolgning» ingevoegd: van hem die weigert gevolg te geven aan een vordering ingevolge artikel 3, eerste lid, en.

b. In het tweede lid vervalt «te dezen».

H

In artikel 11 vervalt «of in het geval van artikel 7, derde lid, door de kantonrechter».

I

In artikel 12 wordt «het Rijk in Europa» vervangen door: Nederland.

J

Artikel 14a vervalt.

K

Artikel 15 wordt vervangen door:

Artikel 15

1. Van een weigering gevolg te geven aan een vordering van de commissie ingevolge artikel 3, eerste lid, wordt proces-verbaal opgemaakt, hetwelk de redenen van de weigering, zo die gegeven zijn, inhoudt, en door de leden van de commissie wordt ondertekend.

2. Wanneer een getuige of deskundige, hetzij vrijwillig, hetzij op de nadere dagvaarding verschenen of uit kracht van het bevel tot medebrenging voor de commissie gebracht zijnde, weigert te antwoorden, of de eed of de belofte af te leggen, wordt daarvan proces-verbaal opgemaakt, hetwelk de redenen van die weigering, zo die gegeven zijn, inhoudt, en door de aanwezige leden van de commissie wordt ondertekend.

3. De in het eerste en tweede lid bedoelde processen-verbaal bezitten de bewijskracht in artikel 11 omschreven.

L

Artikel 16 wordt vervangen door:

Artikel 16

1. De commissie stelt het proces-verbaal, bedoeld in artikel 15, eerste lid, wanneer zij het nodig oordeelt, in handen van het openbaar ministerie bij de rechtbank van het arrondissement waarin zij het verschaffen van inzage, het nemen van afschrift of het anderszins kennisnemen heeft gevorderd.

2. De commissie stelt het proces-verbaal, bedoeld in artikel 15, tweede lid, wanneer zij het nodig oordeelt, in handen van het openbaar ministerie bij de rechtbank van het arrondissement waarin het verhoor was gelast.

3. De vervolging geschiedt op de wijze bij artikel 10 omschreven.

M

In artikel 17 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. In het eerste lid wordt de puntkomma na «gelasten» vervangen door een punt. Verder wordt «deze gijzeling» vervangen door: Deze gijzeling.

b. In het tweede lid vervalt «van onderzoek» en wordt na de puntkomma een zinsnede ingevoegd, luidende: indien de weigerachtige getuige of deskundige, die op last van de commissie in bewaring wordt gehouden, om zijn invrijheidstelling verzoekt, wordt hij binnen vierentwintig uren door de president van de arrondissementsrechtbank gehoord;.

N

Artikel 18 wordt vervangen door:

Artikel 18

Niemand kan genoodzaakt worden aan de commissie geheimen te openbaren, voor zover daardoor onevenredige schade zou worden toegebracht aan het belang van de uitoefening van zijn beroep, danwel aan het belang van zijn onderneming of de onderneming waarbij hij werkzaam is of geweest is.

O

In artikel 18a worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. Het eerste lid wordt vervangen door:

1. De getuigen en deskundigen worden in een openbare zitting van de commissie verhoord.

b. In het tweede lid wordt «Zij» vervangen door: De commissie.

c. In het vierde lid, eerste volzin wordt «lid 2» vervangen door: het tweede lid. In dezelfde volzin wordt «der kamer» vervangen door: van de Kamer.

P

Na artikel 18a wordt een artikel 18b ingevoegd, luidende:

Artikel 18b

1. De commissie kan om gewichtige redenen in verband met de bescherming van de in artikel 3, eerste lid, genoemde personen of van een belang, bedoeld in artikel 18, besluiten aan haar overgelegde bescheiden of gedeelten daarvan niet openbaar te maken.

2. De leden en plaatsvervangende leden van de commissie bewaren geheimhouding omtrent de inhoud van de bescheiden of gedeelten daarvan, die ingevolge een besluit, bedoeld in het eerste lid, niet openbaar worden gemaakt.

3. Voor zover de in het tweede lid bedoelde bescheiden deel uitmaken van het onderzoeksverslag van de commissie, worden deze ter inzage of anderszins ter kennisneming gelegd van de leden van de Kamer of verenigde vergadering door welke de commissie is ingesteld. De leden bewaren omtrent de inhoud van de zodanige bescheiden geheimhouding.

Q

In artikel 19, tweede lid, wordt «of afschrift» vervangen door: , afschrift of kennisneming anderszins.

R

In artikel 20 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. In het eerste lid wordt de tweede volzin vervangen door: Met betrekking tot de behandeling van zaken ter vergadering van de ministerraad en de op grond daarvan plaatsgehad hebbende beraadslagingen mogen ministers en staatssecretarissen, gewezen ministers en staatssecretarissen, tenzij de ministerraad op een daartoe strekkend verzoek van de commissie ontheffing verleent van de geheimhoudingsplicht, slechts worden ondervraagd over in die raad gevallen beslissingen en de gronden waarop deze rusten.

b. In het tweede lid wordt «insgelijks» vervangen door: evenzo. Verder wordt «Staat» vervangen door: staat.

c. In het derde lid wordt de zinsnede «dat de gegrondheid der ingebrachte verschoning door het hoofd van het departement van algemeen bestuur, waaronder de betrokken ambtenaar of militair behoort of behoort heeft nader bevestigd worden» vervangen door: dat de

gegrondheid van de ingebrachte verschoning door de minister, onder wie de betrokken ambtenaar of militair behoort of heeft behoord nader wordt bevestigd.

d. In het vierde lid wordt «Ministers» vervangen door: ministers en staatssecretarissen. Verder wordt «ministerschap» vervangen door: ambtsvervulling. Voorts wordt «Ons» vervangen door: de minister-president.

S

Artikel 21 wordt vervangen door:

Artikel 21

1. De minister bij wie of onder wiens ondergeschikte ambtenaren bescheiden voorhanden zijn, waarvan inzage of kennisneming anderszins door de commissie schriftelijk wordt verlangd, bewilligt in die inzage of kennisneming, tenzij hij mocht beoordelen dat zij met het belang van de staat in strijd zou kunnen zijn.

2. Tenzij de ministerraad anders besluit, wordt evenwel van bescheiden, weergevende de behandeling van zaken ter vergadering van de ministerraad niet anders verstrekt dan een door de minister-president ondertekend uittreksel, vermeldende de in die raad gevallen beslissingen.

T

In artikel 22 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. De zinsnede «toepassing der» wordt vervangen door: toepassing van de.

b. De zinsnede «departement van algemeen bestuur» wordt vervangen door: ministerie.

c. De zinsnede «van inzage» wordt vervangen door: van inzage of kennisneming anderszins.

d. Het woord «stukken» wordt vervangen door: bescheiden.

e. De zinsnede «het hoofd of de hoofden der departementen van algemeen bestuur» wordt vervangen door: de minister of ministers.

U

In artikel 23 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. Het eerste lid wordt vervangen door:

1. Wanneer de commissie nodig acht buiten Nederland verblijfhoudende personen als getuigen of deskundigen te horen, kan zij van de vragen, waarop antwoord wordt verlangd, in geschrifte mededeling doen aan het betrokken ministerie, dat de voldoening daaraan bevordert.

b. In het tweede lid wordt «het hoofd van het departement van algemeen bestuur» vervangen door: de minister.

c. In het derde lid vervalt «ten deze».

V

In artikel 24 wordt «voor een commissie van onderzoek, of op hare vordering» vervangen door: voor een commissie, of op haar vordering.

W

In artikel 25 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. In het eerste lid wordt «daadzaken» vervangen door: feiten.

b. Het tweede lid wordt vervangen door:

2. Hij die schuldig is aan het omkopen van getuigen, wordt gestraft naar de voorschriften die in het Wetboek van Strafrecht over omkoping van getuigen zijn gegeven.

c. In het derde lid wordt «in artikel 11 omschreven» vervangen door: als omschreven in artikel 11.

X

In artikel 26 wordt de zinsnede «ontvangen, des verkiezende, schadeloosstelling door de commissie, of in het geval van artikel 7, derde lid, door de kantonrechter, op vertoon der» vervangen door: ontvangen op hun daartoe strekkend verzoek schadeloosstelling, door de commissie op vertoon van de.

Y

In artikel 28 vervalt «door de sluiting van de zitting of».

Z

Artikel 29 wordt als volgt gewijzigd:

- a. In het eerste lid wordt «dienstjaar» vervangen door: jaar. Verder wordt de derde volzin vervangen door: Wij dienen vervolgens een voorstel van wet in tot verhoging van de rijksbegroting.
- b. Het tweede lid alsmede de aanduiding «1.» vervallen.

AA

Na artikel 29 wordt een nieuw artikel 29a ingevoegd, luidende:

Artikel 29a

1. Na de beëindiging van het onderzoek van een door haar ingestelde commissie besluit de Kamer of de verenigde vergadering, dat de processen-verbaal en de overige bescheiden van het onderzoek worden vernietigd, dan wel gedurende een door haar te bepalen periode worden bewaard in het archief van de Kamer of in het Rijksarchief.
2. Bescheiden en aantekeningen, die ingevolge een besluit van de commissie, genomen krachtens de haar bij artikel 18a en 18b van deze wet verleende bevoegdheid, geheim dienen te worden gehouden, maken geen deel uit van dit archief.
3. De commissie bepaalt waar de in het tweede lid bedoelde bescheiden worden bewaard en gedurende welke periode zij geheim zullen zijn.

ARTIKEL II

In het Wetboek van Strafrecht² wordt de volgende wijziging aangebracht:

Na artikel 192 wordt een nieuw artikel 192a ingevoegd, luidende:

Artikel 192a

Hij die opzettelijk niet voldoet aan de vordering van een parlementaire enquêtecommissie tot het hebben van inzage in of het nemen van afschrift van bescheiden wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier maanden of geldboete van de tweede categorie.

ARTIKEL III

De tekst van de Wet op de Parlementaire Enquête wordt door Onze Minister van Justitie in het Staatsblad geplaatst.

¹ Laatstelijk gewijzigd bij de Wet van 3 december 1987, Stb. 591.

² Laatstelijk gewijzigd bij de Wet van 7 maart 1991, Stb. 141

Zie voor de behandeling in de Staten-Generaal:

Kamerstukken II 1986/87, 1987/88, 1988/89, 1989/90, 1990/91, 19 816

Hand. II 1989/90, blz. 5099-5119;

5174-5195, 1990/91, blz. 130

Kamerstukken I 1990/91, 19 816 (17, 17a, 17b, 17c)

Hand. I 1990/91, blz. 900-905

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's-Gravenhage, 1 juli 1991

Beatrix

De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. I. Dales

Uitgegeven de vijftiende augustus 1991

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin